VALINNAIS-AINEET

TIIRISMAAN PERUSKOULU

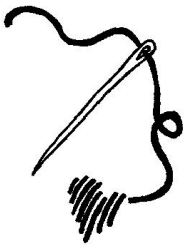

MUISTIINPANOJA

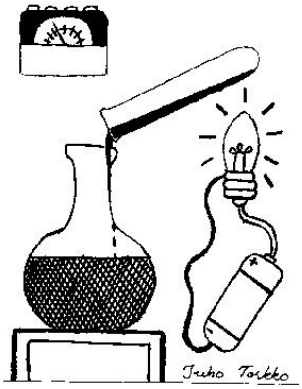

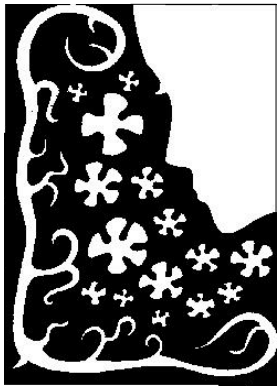

ESITTEEN KUVITUS:

CHERNYSHENKO KATJA
PATRONEN ANNI
SEMENOV IVAN
TIKKA ANNA-MARIA

BRANDER ADA
HAVERINEN JUUSO
KAITILA IDA
KEHUSMAA NOORA
KETTUNEN KIA
LAINE SANNI
LEPPÄNEN JAAKKO

KIURU TIMI
LAITINEN JULIA
LASTIKKA LEO
MANNELIN KRISTA
REINMAN ANNUKKA
SALMINEN IIDA

SISÄLLYSLUETTELO

OPON ASIAA	4
TUNTIJAKO	5
ILMAISUTAITO	6
KIELET	7
KOTITALOUS	8
KUVATAIDE	9
TEKNINEN-, TEKSTIILITYÖ	10
LIIKUNTA	11
LUMA, MUSIIKKI	12
TIETOTEKNIIKKA	13
OPPILAIDEN PIIRTÄMIÄ KUVIA	14-15
YHTEYSTIETOJA	16

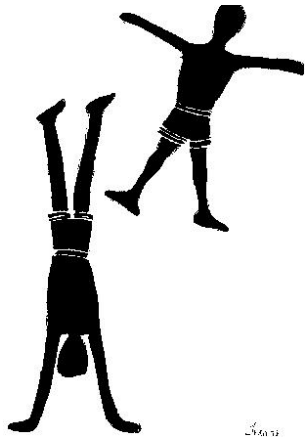

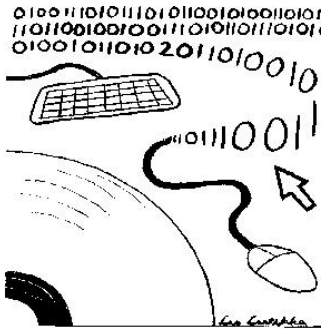

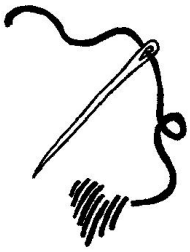

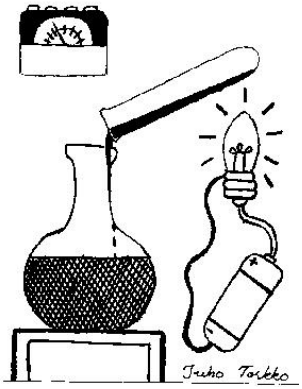

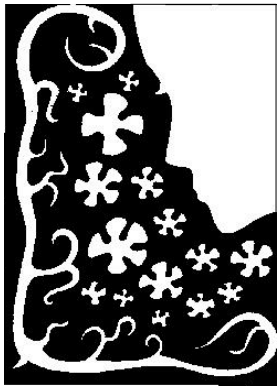

OPON ASIAA...

Hyvä lukija!
Kädessäsi on Tiirismaan yläkoulun valinnaisaineopas. Oppaan tarkoituksena on auttaa koulumme oppilaita ja heidän huoltajiaan tekemään 8-9 luokkien opinto-ohjelmaa koskevat valinnat. Oppaassa kerrotaan lyhyesti eri valinnaisaineitten sisällöt. Valinnaisaineista kerrotaan myös oppitunneilla ja erikseen auditoriossa järjestettävissä tiedotustilaisuuksissa.
Osa oppilaista on tehnyt erilaisia valintoja jo aikaisemman koulunkäynnin vaiheessa (esim. ruotsin tai venäjän kieli, musiikki, englanninkielinen luokka) Näistä aikaisemmista valinnoista on seurauksena se, että eri oppilaitten yhteisten aineitten ja nyt valittavien valinnaisaineiden tuntimäärät poikkeavat toisistaan.

Seitsemäsluokkalaiset tekevät valinnat nyt vain 8. luokkaa varten. Valinnat 9. luokkaa varten tehdään kahdeksannen luokan aikana**. Valinnaisaineiden tuntimääriä ei voi alittaa eikä ylittää**. Tuntimäärät ovat:

7a-luokka= A1-venäjä:
valinnaisaineita yhteensä 8. ja 9. luokalla 8 tuntia, esim. 4+4 tuntia

7b-luokka= A1-ruotsi+musiikki:
valinnaisaineita yhteensä 8. ja 9. luokalla 5 tuntia, esim. 3+2 tuntia
A1-ruotsi:
valinnaisaineita yhteensä 8. ja 9. luokalla 13 tuntia, esim. 7+6 tuntia

7c-luokka= A1-englanti+mu:
valinnaisaineita yhteensä 8. ja 9. luokalla 5 tuntia, esim. 3+2 tuntia
Ruotsi äidinkielenä:
yhteensä 8. ja 9. luokalla 12 tuntia, esim. 6+6 tuntia
Ruotsi äidinkielenä+ mu:
yhteensä 8. ja 9. luokalla 5 tuntia, esim. 3+2 tuntia

7d-luokka= A1-englanti+mu:
valinnaisaineita yhteensä 8. ja 9. luokalla 5 tuntia, esim. 3+2 tuntia

7e-luokka= A1-englanti:
valinnaisaineita yhteensä 8. ja 9. luokalla 13 tuntia, esim. 7+6 tuntia

7f-luokka= A1-englanti:
valinnaisaineita yhteensä 8. ja 9. luokalla 13 tuntia, esim. 7+6 tuntia

7g-luokka = englantipainotteinen luokka:
valinnaisaineita yhteensä 8:lla ja 9:llä luokalla 8 tuntia, esim. 4+4 tuntia.

7h-luokka= A1-englanti:
valinnaisaineita yhteensä 8. ja 9. luokalla 13 tuntia, esim. 7+6 tuntia

Osa valinnaisaineista on sellaisia, jotka valitaan kahdeksi vuodeksi (kielet) , suurin osa sellaisia, jotka voidaan valita yhdeksi tai kahdeksi vuodeksi. Tuntimäärät selviävät valinnaisainetaulukosta.

Valinnat tehdään oppilaan *Wilman kautta* opotunnilla.

Vanhempaintilaisuus on **tiistaina 3.3.2015 klo 18**, johon lähetetään erillinen kutsu.

Ryhmäkoosta ja valinnaisainepalkkien sijoituksesta johtuen oppilas ei aina voi saada haluamiaan valinnaisaineita.

TUNTIJAKO

TUNTI-JAKO:

PAKOLLISET AINEET

PAKOLLI-SET AINEET

OPPIAINE	7.	8.	9.	YHT.
Äidinkieli	3	3	3	9
A1=EN/VE/RU	2	3	3	8
A1=EN (engl. opetus)	4	5	5	14
B1=RU	2	2	2	6
Matematiikka	3*	3	4	10
Biologia/Maant.	2	2	3	7
Uskonto/ET	1	1	1	3
Fysiikka/Kemia	2	2	3	7
Historia	2	2	-	4
Yhteiskuntaoppi	-	-	3	3
Musiikki	1/4	0/4	0/4	1/12
Kuvataide	2	-	-	2
Kotitalous	3	-	-	3
Tekninen työ	3	-	-	3
Tekstiilityö	3	-	-	3
Liikunta	2	2	2	6
Opo	0,5	0,5	1	2
Terveystieto	0,5	1,5	1	3

* F ja I luokilla 4,3,3

VALINNAISAINEET

VALIN-NAIS AINEET

OPPIAINE	7.	8.	9.	YHT.
A2 kieli = EN 1), RA 2), SA 2)	2	2	2	6
B1 kieli = RU	-	-	1	1
B2 kieli = SA/RA/VE	-	2	2	4
Luma (syventävä matematiikka/ fysiikka)	-	-	1	1
Atk	-	2	2	2-4
Musiikki 3)	-	1	1	1-2
Kuvataide	-	2 tai 4	2 tai 4	2-8
Tekninen työ	-	2 tai 4	2 tai 4	2-8
Tekstiilityö	-	2 tai 4	2 tai 4	2-8
Kotitalous	-	2	2	2-4
Liikunta	-	1	1	1-2
Ilmaisutaito	-	2	2	2-4

1) vain A1-ruotsin tai venäjän lukijoille
2) vain englantipainotteisille luokille
3) vain ei-musiikkiluokkalaisille

ILMAISU TAITO

ILMAISUTAITO

Ilmaisutaito on äidinkielen syventävä kurssi, ja sitä voi opiskella sekä 8. että 9. luokalla kaksi tuntia viikossa. Oppiaineen tavoitteena on löytää ilmaisun ilo, kasvattaa itseluottamusta ja
–tuntemusta sekä tutustua teatteritaiteen moninaiseen maailmaan.

<u>Sisällöt</u>

rentoutus keskittyminen aistit lämmittely

tutustuminen luottamus liike ja ääni

kontakti tilankäyttö tunteet hengitys ja puhe

improvisaatio prosessidraama pantomiimi

teatterin historia teatteriin tutustuminen meikkikoulu

juhlien ja esitysten valmistaminen dramatisointi

näyttelijän työ lavastus puvustus

esiintymisvarmuus

näytelmäanalyysi ryhmässä toimiminen

Hyvä itseluottamus, esiintymisvarmuus ja oikeanlainen itsensä ilmaiseminen tasapainottavat ja helpottavat elämääsi. Näitä tärkeitä taitoja voit opiskella ilmaisutaidon tunneilla.

B1 VALINNAINEN RUOTSI

Valitsemalla ruotsin kielen valinnaisaineeksi syvennät ja parannat kielitaitoasi. Näin sinulla on paremmat mahdollisuudet menestyä lukiossa ja ammatillisissa oppilaitoksissa.

KOM MED! SVENSKA ÄR KUL!

B2 RANSKA, SAKSA, VENÄJÄ

Haluatko oppia kieltä, jota kaikki eivät osaa ja joka voi olla sinulle valttikortti työelämässä?
Peruskoulun 8. ja 9. luokan aikana ehdit saada B-kielessä hyvän pohjan, josta on hyvä jatkaa lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa.
Peruskoulussa opit puhumaan, ymmärtämään ja kirjoittamaan kieltä, jota tarvitsee arkielämän tilanteissa. Opit myös mielenkiintoisia asioita maan kulttuurista ja tavoista.

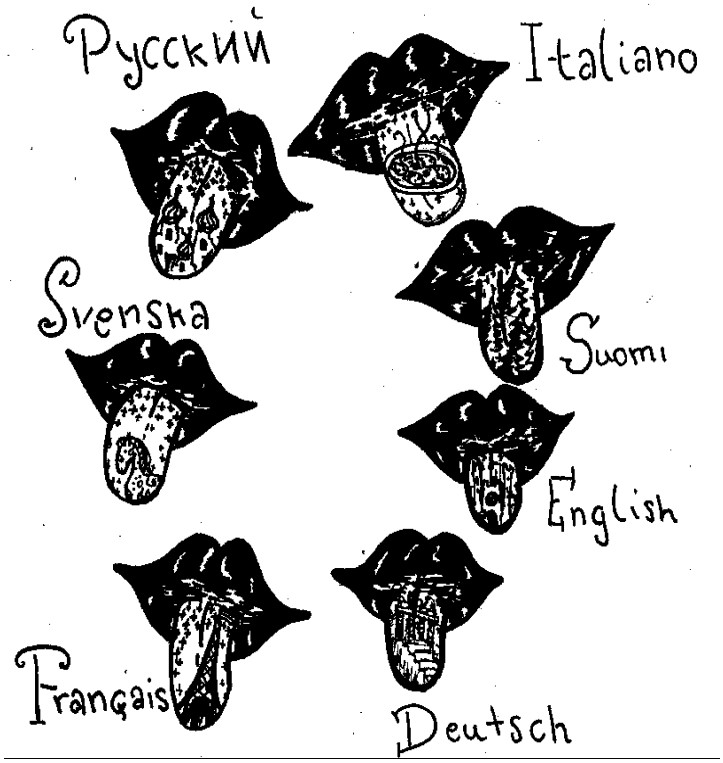

KIELET

A2 = EN,RA
B1 = RU
B2 = SA/RA/VE

KOTITA-
LOUS

KOTITALOUS

Tavoitteena valinnaisen kotitalouden opiskelussa on laajentaa ja syventää 7. luokalla opittuja tietoja ja taitoja sekä oppia valmistamaan monipuolista kotiruokaa. Kotitaloutta on mahdollista valita kaksi viikkotuntia 8. ja/tai 9. luokalla.

Esimerkkejä aiheista 8. luokalla:

- sadonkorjuu ja säilöntä
- erityisruokavaliot
- rippijuhlat
- ekologisuus ja taloudellisuus ruoanvalmistuksessa
- kalenterivuoden juhlat ja erilaiset teemat

Esimerkkejä aiheista 9. luokalla:

- suomalainen ruokaperinne
- kansainväliset ruoat
- elämänkaareen liittyvät juhlat
- kalenterivuoden juhlat ja erilaiset teemat

Muita opiskeltavia aiheita ja käytännön toteutusta voivat opettaja ja oppilaat suunnitella yhdessä. Jos tunnit ovat aamun ensimmäiset tai iltapäivän viimeiset, voidaan opetuskerran pituudesta ja vapaista sopia ryhmän kanssa. Valinnaisen kotitalouden arvioinnissa noudatetaan samoja periaatteita kuin 7. luokan arvioinnissa ja painotetaan erityisesti käytännön työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta. Kokeiden sijasta erityisesti 9. luokalla arvioidaan oppilaiden itsenäisesti ja ryhmissä suunnittelemia sekä toteuttamia töitä.
Köksässä on iloinen yhdessä tekemisen meininki ja siellä tarjotaan eväitä elämäsi arkeen sekä juhlaan!

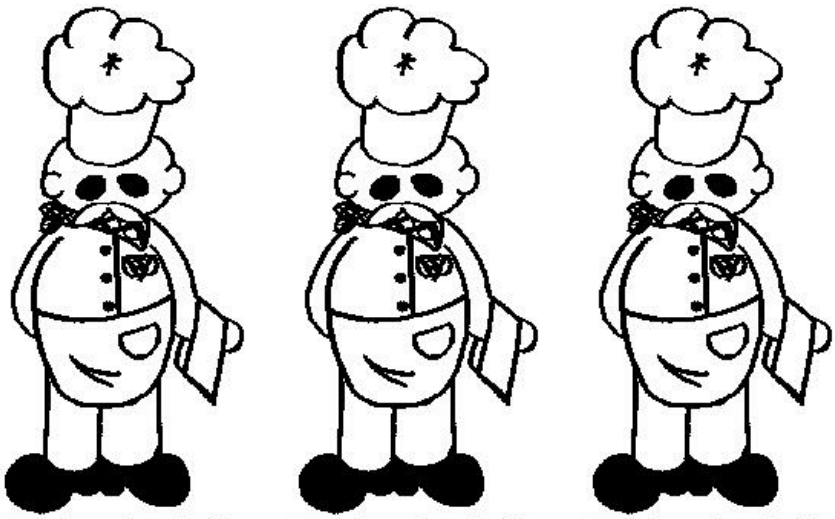

KUVATAIDE

Valinnaisessa kuvataiteessa syvennetään monipuolisesti kuvataiteellista ilmaisua.

Valittavana on erilaisia ilmaisutapoja: piirtäminen, maalaaminen, muotoilu, valokuvaus ja taidegrafiikka.

Nykytaiteen ilmaisumuodoista esimerkiksi installaatio, maataide ja performanssi tulevat tutuiksi. Soveltavan taiteen alueelta käsitellään kuvallista viestintää, mediakuvaa, taideteollista suunnittelua, muotoilua monipuolisesti. Visuaalisen alan erilaisiin ammatteihin tutustutaan suunnittelutehtävien ja vierailujen avulla. Kuvien aiheet ja sisällöt saavat innoitusta tekijänsä elämänpiiristä ja kiinnostuksen kohteista.

Ajankohtaiset asiat kuvataiteessa ja nuorisokulttuurissa lisäävät kuvallisen pohdinnan lähtökohtia.

Paikallinen lahtelainen kuvataidekin sisältyy opetuksen teemoihin.

Kuvataiteen opiskelu mahdollistaa persoonallisen itseilmaisun kehittämisen kuvan keinoilla. Oman ja toisten työn arviointi ja arvostaminen rakentavasti lisää itsetuntemusta ja rakentaa itsetuntoa kuvantekijänä. Esteettisyyden näkeminen itsessään ja ympäristössään auttaa arvostamaan myös kansainvälistä kuvan kieltä.

Opiskelu on vuosiluokittain etenevää ja syvenevää. 9. luokalla tehdään lopputyö, jossa keskitytään laajemmin johonkin kuvallisen ilmaisun alueeseen, aihepiiriin ja ilmaisutapaan oman valinnan

Arvioinnissa pyritään kannustavuuteen ja huomioimaan erilaiset persoonallisuudet. Arvioinnilla tuetaan ja vahvistetaan kuvantekijän omia tavoitteita ja pyrkimyksiä. Oman työn arviointi on kuvataiteessa keskeistä.

Kuvataidetta voi valita mahdollisuuksien mukaan joko kaksi tai neljä tuntia kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla.

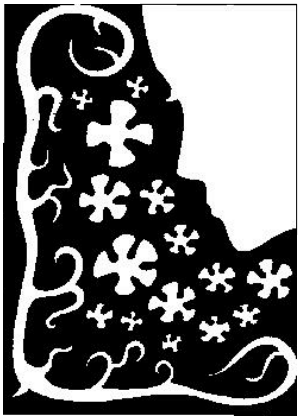
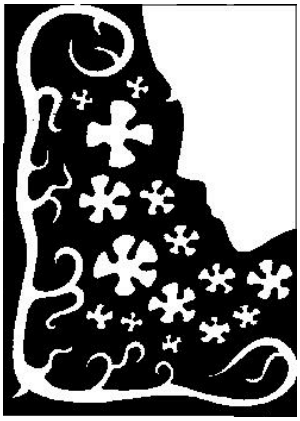
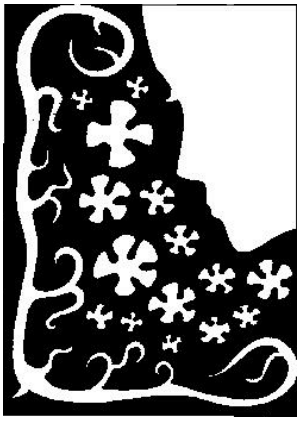

TEKNI-
NEN TYÖ

TEKNINEN TYÖ

Valinnaisaineena tekninen työ 8. ja 9. luokalla käsittää syventäviä harjoitustöitä puu, metalli ja elektroniikan osa-alueista.
Viikkotuntimäärä voi olla 2 tai 4 tuntia. Yksilöllinen suuntautuminen johonkin osa-alueeseen ja jonkin suuremman kokonaisuuden valmistaminen on tällöin täysin mahdollista.
Oppilas suunnittelee itse tai valmistaa valmiin työpiirustuksen mukaan tuotoksensa unohtamatta ammattipiirustusta ja työturvallisuutta.
Projektityöskentelynä voidaan myös toteuttaa erilaisia huolto- ja korjaustoimenpiteitä esim. mopot, polkupyörät, huonekalut yms.
Arvioinnissa kiinnitetään huomiota oppilaan työmotivaatioon suunnitelmallisuuteen ja tuotoksen toimivuuteen ja -laatuun.
9. luokilla järjestetään yritysvierailuja paikallisiin yrityksiin.

"TOSIMIES" OSAA TEHDÄ MITÄ VAIN, TOISET MITÄ NE OSAA !

TEKSTII-
LITYÖ

TEKSTIILITYÖ

Käsitöissä duunataan, tuunataan, stailataan ja suunnitellaan omia juttuja yksin ja yhdessä.

Käsityön opiskelu kehittää oppilaan käsityöperinteen ja kulttuurin tuntemusta, hänen käsityötaitojaan ja tekniikoiden tuntemusta sekä antaa henkisiä voimavaroja muuhun koulutyöhön. Valinnaisen käsityön opetus tapahtuu suurelta osin teemojen ja projektien muodossa ja sitä voi valita 2 tai 4 viikkotuntia. Opetus laajentaa tietoisuutta käsityön maailmasta ja antaa monipuolisen pohjan alan jatko-opintoihin hakeuduttaessa.

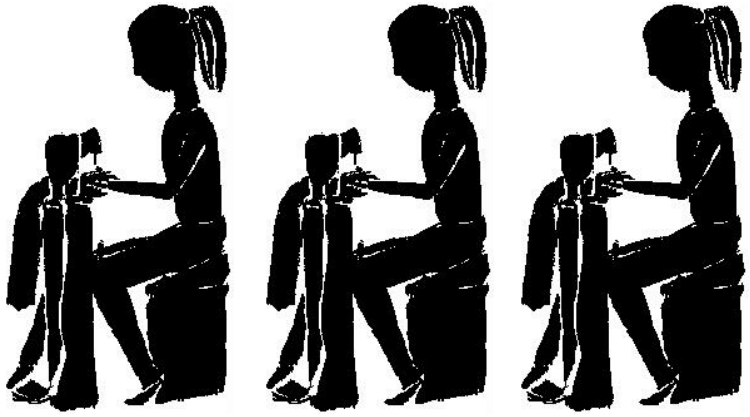

Opetuksen painopistealueita ovat:

- itsetunnon ja oman minän kehittäminen
- yhteistyötaidot ja yhdessä toimiminen
- oppiaineiden välinen yhteistyö
- verkostoituminen koulussa ja koulun ulkopuolisten tahojen kanssa
- yrittäjyys
- viestintä
- vastuu ympäristöstä
- kierrätys
- kansainvälisyys

TEKSTIILITYÖ

8. luokalla	9. luokalla
1. vaatteet urheiluun ja vapaa-aikaan 2. juhlapukeutuminen 3. perinteiset lankatekniikat ja uudet materiaalit 4. yhteistyöprojekti: juhla, näyttely, puvustus	1. sisustaminen ja sisustus-tekstiilien valmistaminen 2. lelut ja lapset; vaatteet ja sisustus 3. perinnejuhlat; kaste, rippi-juhla, häät 3. päättötyö

LIIKUNTA

LIIKUNTA

Mahdollista valita 1 viikkotunti 8. ja 9. luokalla.
Pyritään toteuttamaan kaksoistuntina joka toinen viikko.

- Tarjotaan mahdollisuus toiseen ohjattuun liikuntatuokioon/viikko.
- Tytöille ja pojille omat ryhmät/sisällöt. Muutamia sekaryhmiä muodostettu niukoista valinnoista johtuen.
- Tarkoitettu kaikentasoisille innokkaille liikkujille.
- Mukana myös opetussuunnitelman ulkopuolisia lajeja koulun tilojen ulkopuolella -> 10-15e vuotuiset kulut / oppilas. (Tanssitunnit/ keilaus/itsepuolustus/kiipeily/kuntosali/ ammunta/melonta ym. tutustumiset mahdollisuuksien mukaan.)

Sisältöjä

Tytöillä painotus pallopeleissä ja innokkuuden mukaan tanssi/ musiikkiliikunnassa. Pojilla pallopelitaitojen syventämisessä ja perusfysiikan parantamisessa. Suurin osa tunneista toteutetaan koulun tilojen puitteissa. Lisäksi tutustumiset koulun ulkopuoliseen liikuntatarjontaan mahdollisuuksien mukaan.

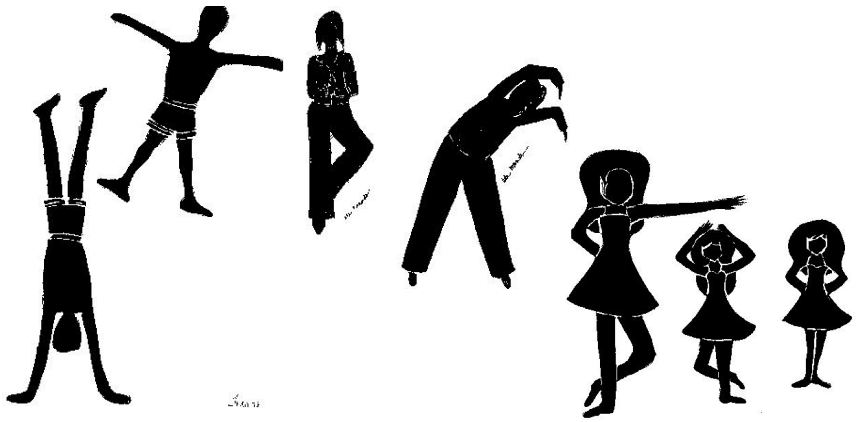

LUMA

LUMA

Yhdeksännen luokan LUMA -opinnot syventävät fysiikan, kemian ja matematiikan tietoja. Tarkoitus on vahvistaa tietoja varsinaisessa opetuksessa käsiteltävistä aiheista. On aikaa tutustua tarkemmin joihinkin mielenkiintoisiin loogisiin rakennelmiin tai ilmiöihin, kuten esimerkiksi Platonin kappaleisiin ja vapaaseen putoamisliikkeeseen, sekä toteuttaa laajempia kemian tutkimuksia.

LUMA -opinnot suoritetaan luokassa fysiikan ja kemian kokeita ja matematiikan pohdintoja tehden sekä kokemalla uutta muutamilla opintovierailuilla. Oppilaalta vaaditaan kiinnostusta ja omistautumista kyseisiä aineita kohtaan, jolloin opinnoista saa parhaan hyödyn irti. Jos tutkii, niin löytää ja jos pohtii, niin ymmärtää.
Vierailuilla käydään muun muassa Tähtitornissa ja jossain tekniikan alan yrityksessä. Opetusta on joka toinen viikko yhden kaksoistunnin verran. LUMA -opintojen suorittaminen vaati läsnäoloa tunneilla ja rohkeaa syventymistä käsiteltäviin asioihin.

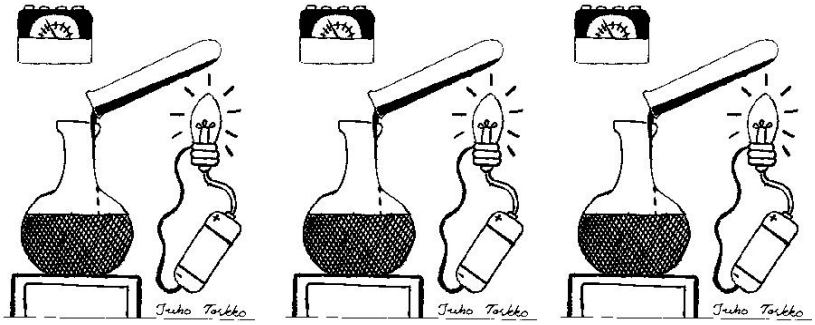

MUSIIKKI

MUSIIKKI

- musiikin tekeminen ryhmän omista lähtökohdista
- omaehtoiseen aktiiviseen musisointiin innostaminen
- musiikkiin tutustumista mahdollisimman monipuolisesti laulaen, soittaen ja kuunnellen
- 7. luokalla opittujen valmiuksien kehittäminen

Valinnaismusiikki on tarkoitettu ei-musiikkiluokkalaisille ja sitä opetetaan yksi tunti viikossa tai kaksi tuntia viikossa joka toinen viikko.

TIETOTEKNIIKKA

Tietotekniikkaa voi valita kahden tai neljän viikkotunnin paketin. Kahden viikkotunnin peruskurssi opiskellaan kahdeksannella luokalla ja on edellytyksenä yhdeksännen luokan jatkokurssille. Sisältö voi kuitenkin vaihdella toiveiden ja käytettävissä olevien ohjelmien mukaan.

Laajemmassa neljän kurssin vaihtoehdossa käsitellään syventäen aiemmin opittua ja tutustuen lisäksi tiedonhallintaan.
Ohjelmoinnin alkeisiin tutustuminen on mahdollista jatkokurssin puitteissa.

- Tietokone ja viestintä-osiossa oppilaat tutustuvat tietoteknillisiin laitteistoihin ja käsitteistön perusasioihin. Kurssilla tutustutaan sähköiseen viestintään Internetin välityksellä. Kurssilla harjoitellaan sähköpostin lähetystä, lukemista, tiedon etsintää
- Internetistä ja kriittistä suhtautumista siihen. Oppilaille opetetaan käsite tietosuoja ja miten se toteutuu tai jää toteutumatta Internetissä.
- Tekstinkäsittely ja taitto-osiossa opiskellaan perustaitojen lisäksi tekstinkäsittelyohjelman taitto-ominaisuuksia mm. palstoitus, sisennykset, erilaisten objektien ja taulukoiden asettelu tekstiin, tyylit jne. Osiossa pyritään luomaan ulkoasultaan selkeitä ja näyttäviä julkaisuja.
- Taulukkolaskenta-osiossa harjoitellaan erilaisten laskentataulukoiden laatimista, funktioiden ja laskukaavojen käyttöä, taulukkolaskentaohjelman tietokantaominaisuuksien käyttöä, kaavioiden luomista ja muokkaamista.
- Esitysgrafiikka-osiossa tutustutaan esitysgrafiikkaan ja opetellaan näyttävien esitysten tekeminen. Osiossa luodaan visuaalisilla tehosteilla ja ääniefekteillä mielenkiintoinen ja näyttävä esitys. Lopuksi oppilaat valmistelevat esitelmän vapaavalintaisesta aiheesta ja käyttävät esityksessään hyväksi esitysgrafiikkaohjelmaa.
- Kuvankäsittely-osiossa tutustutaan bittikarttagrafiikan perusteisiin. Oppilaat tutustuvat kuvanmuokkauksen erilaisiin mahdollisuuksiin. Kurssin keskeinen teema on digitaalisten valokuvien käsittely.
- Kotisivu-osiossa oppilaat tutustuvat WWW-sivujen tekoon. Perustekstin lisäksi opiskellaan kuvien, linkkien ja taulukoiden käyttö sivujen asettelussa. Kurssin päätteeksi oppilaat tekevät omat kotisivut.
- Tiedonhallinta-osiossa perehdytään tietokannan rakenteeseen, tietokantaohjelman toimintoihin, tietokannan muokkaamiseen ja tiedon etsimiseen tietokannasta. Oppilaiden kanssa suunnitellaan tietokantoja erilaisiin käyttötarkoituksiin sekä pohditaan miten tietokannasta saadaan etsittyä haluttua tietoa tehokkaalla tavalla.

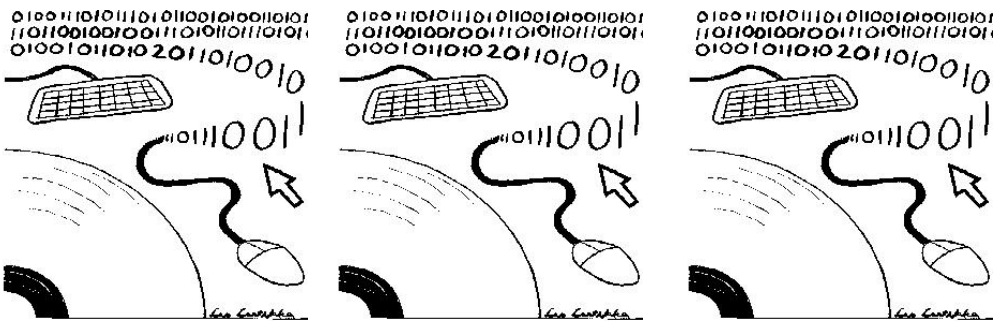

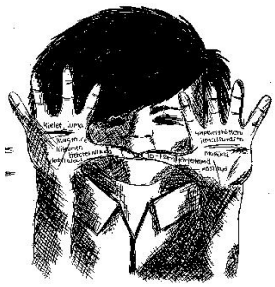

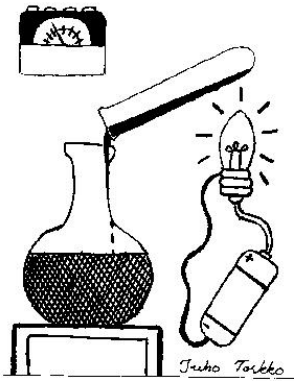
Juho Torkko

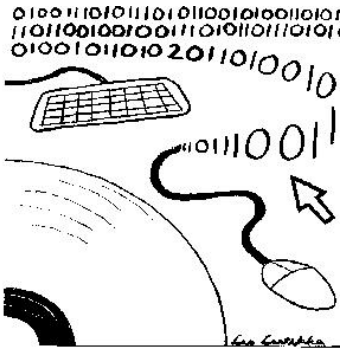

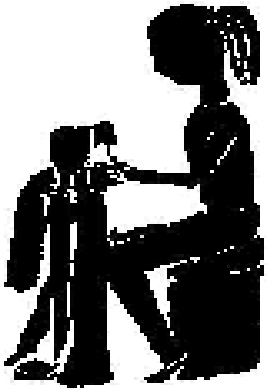

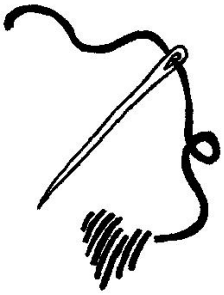

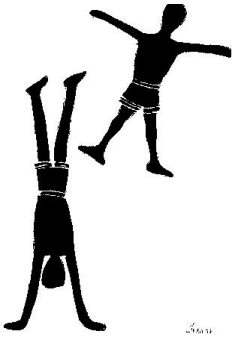

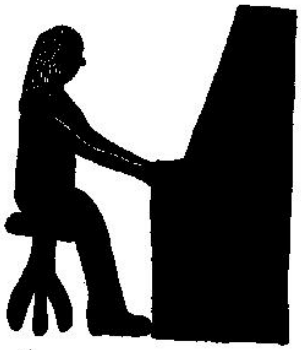

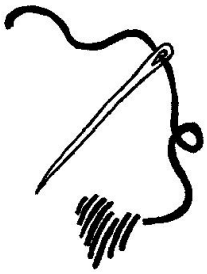

YHTEYSTIETOJA

Tiirismaan peruskoulu,
Ursankatu 4, 15100 Lahti

Rehtori: Tuula Virtanen,
puh. 050-5597838, tuvirtanen@lahti.fi

Apulaisrehtori: Veli-Matti Koskimaa
puh. 050-3985082, Veli-Matti.Koskimaa@lahti.fi
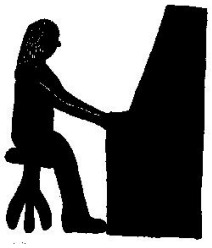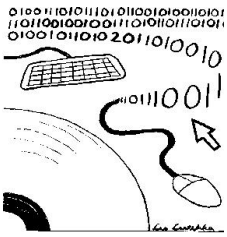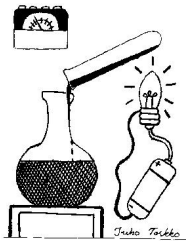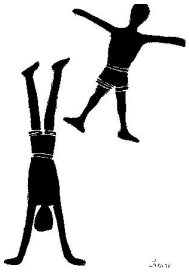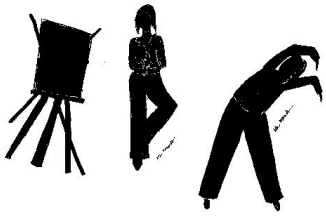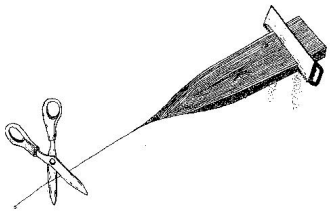
Opinto-ohjaajat: Janne Saarinen, puh. 044-7161990
Jutta Takalahti, puh. 044-4163297